Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 27. aprila 2023 *

„Predhodno odločanje – Intelektualna lastnina – Direktiva 2004/48/ES – Ukrepi, postopki in pravna sredstva, ki so potrebni za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine – Pravica do informacij – Procesno upravičenje – Nujnost predhodne ugotovitve obstoja pravice intelektualne lastnine“

V zadevi C-628/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Okręgowy w Warszawie (regionalno sodišče v Varšavi, Poljska) z odločbo z dne 21. julija 2021, ki je na Sodišče prispela 11. oktobra 2021, v postopku

**TB**

ob udeležbi

**Castorama Polska sp. z o.o.,**

**„Knor“ sp. z o.o.,**

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi E. Regan, predsednik senata, D. Gratsias, M. Ilešič (poročevalec), I. Jarukaitis in Z. Csehi, sodniki,

generalni pravobranilec: A. Rantos,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Castorama Polska sp. z o.o. M. Markiewicz, M. Mioduszewski in Z. Ochońska, radcowie prawni,

– za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

– za avstrijsko vlado A. Posch in G. Kunnert, agenta,

* Jezik postopka: poljščina.

– za Evropsko komisijo S. L. Kalėda in U. Małecka, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. novembra 2022

izreka naslednjo

**Sodbo**

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 8(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, ki ga je začela oseba TB in s katerim je ta zahtevala, naj se družbi Castorama Polska sp. z o.o. s sedežem v Varšavi (Poljska) in družbi „Knor“ sp. z o.o. s sedežem v Gliwicah (Poljska) odredi predložitev informacij o izvoru in distribucijskih mrežah blaga ali storitev, s katerimi naj bi bila kršena pravica intelektualne lastnine, za katero oseba TB trdi, da je njena imetnica.

## Pravni okvir

### *Pravo Unije*

*Direktiva 2004/48*

3 V uvodnih izjavah 10, 13, 17 in 19 Direktive 2004/48 je navedeno:

„(10) Cilj te direktive je približevanje zakonodajnih sistemov, da bi zagotovili visoko, enakovredno in homogeno raven varstva [intelektualne lastnine] na notranjem trgu.

[…]

(13) Področje uporabe te direktive je treba opredeliti čim širše, da bi zajeli vse pravice intelektualne lastnine, pokrite z določbami Skupnosti na tem področju in/ali nacionalno zakonodajo zadevne države članice. Vendar ta zahteva ne vpliva na možnost tistih držav članic, ki to želijo, da za interne namene razširijo določbe te direktive tako, da vključujejo dejanja, ki zajemajo nelojalno konkurenco, vključno s parazitskimi kopijami ali podobnimi dejavnostmi.

[…]

(17) Ukrepe, postopke in pravna sredstva, predvidene v tej direktivi, je treba v vsakem primeru določiti na tak način, da se upoštevajo posebne značilnosti navedenega primera, vključno s posebnimi značilnostmi vsake pravice intelektualne lastnine in, če je primerno, namerni ali nenamerni značaj kršitve.

[…]

(19) Ker avtorska pravica obstaja na ustvarjenem delu in ne potrebuje formalne registracije, je primerno sprejeti pravilo, določeno v členu 15 Bernske konvencije [za varstvo književnih in umetniških del, podpisane v Bernu 9. septembra 1886 (Pariški akt z dne 24. julija 1971), v različici po spremembi z dne 28. septembra 1979], ki uvaja domnevo, po kateri za avtorja književnega ali umetniškega dela velja tisti, katerega ime je na tem delu navedeno. Podobno domnevo je treba uporabljati za imetnike sorodnih pravic, ker je pogosto imetnik sorodne pravice, na primer proizvajalec fonograma, tisti, ki išče obrambo pravic in sodeluje v boju proti piratskim dejanjem.“

4 Člen 1 te direktive, naslovljen „Predmet“, določa:

„Ta direktiva se nanaša na ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki so potrebna za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine. V tej direktivi izraz ‚pravice intelektualne lastnine‘ vključuje pravice industrijske lastnine.“

5 V poglavju II navedene direktive, naslovljenem „Ukrepi, postopki in pravna sredstva“, člen 3 te direktive, naslovljen „Splošne obveznosti“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Države članice predvidijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine, ki jih zajema ta direktiva. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so pošteni in pravični in niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi in ne vsebujejo nerazumnih časovnih rokov ali neupravičenih zamud.

2. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so tudi dejanski, sorazmerni in odvračilni in se uporabljajo na tak način, da se izogibajo ustvarjanju ovir za zakonito trgovino in zagotavljajo zaščito pred zlorabo.“

6 Člen 4 navedene direktive, naslovljen „Osebe, ki imajo pravico zahtevati uporabo teh ukrepov, postopkov in pravnih sredstev“, določa:

„Države članice priznajo kot osebe, ki imajo pravico zahtevati uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz tega poglavja:

(a) imetnike pravic intelektualne lastnine v skladu z določbami veljavnega prava;

(b) vse druge osebe, pooblaščene za uporabo navedenih pravic, zlasti pridobitelje licenc, če je to dovoljeno in v skladu z določbami veljavnega prava;

(c) organe za kolektivno upravljanje pravic intelektualne lastnine, ki se jim praviloma priznava, da imajo pravico zastopati imetnike pravic intelektualne lastnine, če je to dovoljeno in v skladu z določbami veljavnega prava;

(d) poklicna telesa, ki se jim praviloma priznava, da imajo pravico zastopati imetnike pravic intelektualne lastnine, če je to dovoljeno in v skladu z določbami veljavnega prava.“

7 Člen 6 Direktive 2004/48, naslovljen „Dokazi“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da lahko na zahtevo stranke, ki je predložila razumno dosegljive dokaze, ki zadoščajo za podporo njenim zahtevkom [trditvam], in je v utemeljitvi teh zahtevkov [trditev] navedla dokaze, s katerimi razpolaga nasprotna stranka, pristojni sodni organi odredijo,

da nasprotna stranka predloži te dokaze ob upoštevanju varstva zaupnih podatkov. Za namene tega odstavka lahko države članice predvidijo, da pristojni sodni organi štejejo razumno velik vzorec dovolj velikega števila izvodov dela ali drugega varovanega predmeta za verodostojen dokaz.“

8 Člen 7 navedene direktive, naslovljen „Ukrepi za zavarovanje dokazov“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi še pred začetkom meritornega postopka o zadevi na zahtevo stranke, ki je predložila razumno dosegljive dokaze v podporo svojim trditvam, da je bila kršena njena pravica intelektualne lastnine ali kaže, da bo kršena, odredijo takojšnje in dejanske začasne ukrepe za zavarovanje ustreznih dokazov v zvezi z domnevno kršitvijo ob upoštevanju varstva zaupnih podatkov. Taki ukrepi lahko vključujejo podroben opis z jemanjem vzorca ali brez njega ali fizični zaseg blaga, ki je predmet kršitve, in v ustreznih primerih materiala in opreme, ki se uporablja za proizvodnjo in/ali distribucijo tega blaga in z njim povezanih dokumentov. Ti ukrepi se sprejmejo, po potrebi brez zaslišanja druge stranke, zlasti kadar bi kakršno koli odlašanje lahko povzročilo nepopravljivo škodo imetniku pravice ali kadar obstaja dokazljivo tveganje, da bodo dokazi uničeni.

Kadar se sprejmejo ukrepi za zavarovanje dokazov brez zaslišanja druge stranke, se prizadete stranke obvesti najpozneje takoj po izvedbi ukrepov. Na zahtevo prizadetih strank se opravi pregled, vključno s pravico do zaslišanja, z namenom, da se v razumnem času po obvestilu o ukrepih odloči, ali je treba ukrepe spremeniti, preklicati ali potrditi.“

9 Člen 8 navedene direktive, naslovljen „Pravica do informacij“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da lahko v okviru postopkov v zvezi s kršitvijo pravice intelektualne lastnine in na podlagi utemeljene in sorazmerne zahteve vlagatelja pristojni sodni organi odredijo, da informacije o izvoru in distribucijskih omrežjih [mrežah] blaga ali storitev, ki kršijo pravico intelektualne lastnine, priskrbi kršitelj in/ali katera koli druga oseba, za katero se ugotovi, da:

(a) poseduje v komercialnem obsegu blago, ki je predmet kršitve;

(b) uporablja v komercialnem obsegu storitve, ki so predmet kršitve;

(c) zagotavlja v komercialnem obsegu storitve, uporabljene v dejavnostih, ki so predmet kršitve;

ali

(d) za katero je oseba iz točke (a), (b) ali (c) navedla, da je bila vpletena v proizvodnjo, izdelavo ali distribucijo blaga ali opravljanje storitev.“

10 Člen 9 te direktive, naslovljen „Začasni [ukrepi] in varnostni ukrepi [ukrepi zavarovanja]“, v odstavkih od 1 do 3 določa:

„1. Države članice zagotovijo, da lahko [pristojni] sodni organi na zahtevo vlagatelja:

(a) izdajo proti domnevnemu kršitelju začasno odredbo, namenjeno preprečitvi kakršne koli neposredne kršitve pravice intelektualne lastnine, ali začasno prepovejo, po potrebi s ponavljajočimi se [periodičnimi] denarnimi kaznimi, kadar je to predvideno z nacionalno zakonodajo, nadaljevanje domnevnih kršitev navedene pravice ali za tako nadaljevanje predvidijo predložitev garancij, namenjenih zagotovitvi odškodnine imetniku pravice; začasna odredba se lahko po enakih pogojih izda tudi proti posredniku, katerega storitve tretja stranka uporablja za kršitev pravice intelektualne lastnine; odredbe proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka za kršitev avtorske ali sorodne pravice, so zajete v Direktivi 2001/29/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230)];

(b) odredijo zaseg ali izročitev blaga, s katerim se domnevno krši pravica intelektualne lastnine, da se prepreči njegov vstop ali gibanje v komercialnih tokovih.

2. V primeru kršitve, storjene v komercialnem obsegu, države članice zagotovijo, da lahko [pristojni] sodni organi, če oškodovana stranka dokaže okoliščine, ki bi verjetno ogrozile izterjavo odškodnine, odredijo varnostni zaseg premičnin in nepremičnin domnevnega kršitelja, vključno z blokiranjem njegovih bančnih računov in drugega premoženja. V ta namen lahko pristojni organi odredijo predložitev bančnih, finančnih ali komercialnih dokumentov ali primeren dostop do ustreznih informacij.

3. Sodni organi imajo v zvezi z ukrepi iz odstavkov 1 in 2 pravico zahtevati od vlagatelja, da priskrbi razumno dosegljive dokaze, da bi se lahko v zadostni meri prepričali, ali je vlagatelj imetnik pravice in je bila vlagateljeva pravica kršena ali da je taka kršitev neizogibna.“

*Poljsko pravo*

11 Člen 479[89] ustawa - Kodeks postępowania cywilnego (zakon o zakoniku o civilnem postopku) z dne 17. novembra 1964 (Dz. U. 1964, št. 43, pozicija 296), v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (Dz. U. iz leta 2020, pozicija 1575) (v nadaljevanju: zakonik o civilnem postopku), v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Določbe tega oddelka se uporabljajo za zadeve v zvezi z varstvom avtorske in sorodnih pravic, varstvom pravic industrijske lastnine ter varstvom drugih pravic, ki se nanašajo na nematerialno premoženje (zadeve s področja intelektualne lastnine).

2. Za zadeve s področja intelektualne lastnine v smislu tega oddelka se štejejo tudi zadeve v zvezi s:

1. preprečevanjem nelojalne konkurence in bojem proti njej;

[…]“

12 Člen 479[112] zakonika o civilnem postopku določa:

„Določbe v zvezi z zavezancem za posredovanje informacij se uporabljajo za vsako osebo, ki ima informacije iz člena 479[113] ali ima dostop do njih, vključno s toženo stranko.“

13 Člen 479[113](1) in (2) zakonika o civilnem postopku določa:

„1. Na zahtevo imetnika pravice, če ta verodostojno izkaže, da obstajajo okoliščine, značilne za kršitev pravice intelektualne lastnine, lahko sodišče pred začetkom postopka v zvezi s kršitvijo te pravice ali med tem postopkom do konca obravnave na prvi stopnji pozove kršitelja, naj predloži informacije o izvoru in distribucijskih mrežah blaga ali storitev, če je to nujno za potrebe imetnikovega postopka.

2. Kadar sodišče zahtevo za informacije izda pred začetkom postopka v zvezi s kršitvijo pravice intelektualne lastnine, je treba ta postopek začeti najpozneje en mesec od datuma izvršitve sklepa o zahtevi za informacije.“

14 Člen 1 ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych (zakon o avtorski in sorodnih pravicah) z dne 4. februarja 1994 (Dz. U. 1994, št. 24, pozicija 83), v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (Dz. U. iz leta 2021, pozicija 1062), določa:

„1. Predmet avtorske pravice je vsak izraz individualne ustvarjalne dejavnosti v kakršni koli obliki, ne glede na njeno vrednost, namen in način izražanja (delo).

2. Predmet avtorske pravice so zlasti dela:

[…]

(2) upodabljajoče umetnosti.

2[1]. Varuje se lahko samo način izražanja; odkritja, ideje, postopki, metode in načela delovanja ter matematični koncepti niso varovani.

[…]

4. Ustvarjalcu je varstvo zagotovljeno neodvisno od vsakršne formalnosti.“

## Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

15 TB je fizična oseba, ki v svojih spletnih trgovinah trži dekorativne izdelke. V okviru svoje dejavnosti prodaja reprodukcije slik A, B in C, ki jih sama strojno izdeluje. Vsaka od teh slik prikazuje preprosto grafiko, sestavljeno iz manjšega števila barv, geometrijskih likov in kratkih stavkov. V zvezi s tem slike A, B oziroma C vsebujejo te stavke: *„Mój dom moje zasady“* („Moj dom, moja pravila“); *„Nie ma ludzi idealnych a jednak jestem“* („Popolnih ljudi ni, pa vendar sem.“) in *„W naszym domu rano słychać tupot małych stopek. Zawsze pachnie pysznym ciastem. Mamy dużo obowiązków, mnóstwo zabawy i miłości“* („Pri nas doma se zjutraj sliši topot majhnih stopal. Vedno diši po slastnem pecivu. Imamo veliko obveznosti, veliko se zabavamo in se imamo radi.“). Oseba TB se predstavlja kot ustvarjalka teh slik, ki so po njenem mnenju „dela“ v smislu zakonodaje o avtorski pravici.

16 Družbi Castorama Polska in Knor tržita reprodukcije navedenih slik (v nadaljevanju: reprodukcije iz postopka v glavni stvari). Natančne kopije slik A in B se prodajajo v spletni trgovini in fizičnih trgovinah družbe Castorama Polska, dobavlja pa jih družba Knor. Družba Castorama Polska prodaja tudi slike, ki jih dobavlja družba Knor in katerih besedilo je enako besedilu na sliki C, vendar z nekaterimi razlikami v grafiki in pisavah. Niti na reprodukcijah iz postopka v glavni stvari niti na slikah, ki so predmet teh reprodukcij, ni naveden njihov avtor ali izvor. Poleg tega oseba TB ni dala soglasja za te reprodukcije niti za njihovo prodajo s strani družb Castorama Polska in Knor.

17 Oseba TB je 13. oktobra 2020 družbo Castorama Polska opozorila, naj preneha kršiti materialne in moralne avtorske pravice na „delih“, ki jih je ustvarila.

18 Oseba TB je 15. decembra 2020 pri predložitvenem sodišču na podlagi člena $479^{113}$ zakonika o civilnem postopku vložila zahtevo, naj se družbama Castorama Polska in Knor odredi predložitev informacij v zvezi z reprodukcijami iz postopka v glavni stvari, zlasti o distribucijskih mrežah in količini blaga, ki sta ga prejeli ali naročili, ter popoln seznam njunih dobaviteljev, informacije o datumu dajanja tega blaga v prodajo v fizičnih trgovinah in spletni trgovini družbe Castorama Polska ter količini in prihodkih od prodaje navedenega blaga, razčlenjenih na fizično in spletno prodajo.

19 Oseba TB je navedla, da je imetnica materialnih in moralnih avtorskih pravic na slikah, ki so predmet reprodukcij iz postopka v glavni stvari, ter da so te informacije nujne za vložitev tožbe zaradi kršitve teh avtorskih pravic in, podredno, odškodninske tožbe zaradi nelojalne konkurence.

20 Družba Castorama Polska pred predložitvenim sodiščem predlaga, naj se ta zahteva za informacije zavrne in, podredno, naj se izda sodna odločba v kar najožjem obsegu, pri čemer trdi, da bi morala biti ta odločba strogo omejena na „dela“ v smislu zakonodaje o avtorski pravici, in prereka že samo možnost, da bi bilo mogoče slike, ki so predmet reprodukcij iz postopka v glavni stvari, opredeliti kot „dela“ v smislu te zakonodaje. Zahteva tudi varstvo poslovne skrivnosti in trdi, da oseba TB ni dokazala, da je imetnica materialnih avtorskih pravic na teh reprodukcijah. Družba Castorama Polska meni, da intelektualna dela, na katera se nanaša zahteva osebe TB, niso izvirna, ker ta oseba ni dokazala, da je izpolnjen pogoj glede njihove novosti. Ugoditev tej zahtevi naj bi tako pomenila, da bi se avtorsko varstvo priznalo „idejam“ in „konceptom“, saj naj bi bile slike, ki so predmet zadevnih reprodukcij, del sedanjega modnega trenda „poenostavljenih motivacijskih grafik“ z „vsakdanjimi stavki“. Družba Castorama Polska poleg tega meni, da so vsi grafični elementi teh slik vsakdanji in ponavljajoči se ter nikakor ne izkazujejo nobene izvirnosti glede kompozicije, barv in uporabljene pisave v primerjavi v drugimi slikami, ki so na voljo na trgu.

21 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da dokazi, ki jih je predložila oseba TB, zajemajo le, na eni strani, izpise strani njenega spletnega mesta, na katerih so predstavljeni izdelki, ki se prodajajo v njenih spletnih trgovinah, in račune, izdane od leta 2014, ter na drugi strani, izpise strani spletnih mest družbe Castorama Polska in račune od prodaje slik v spletni trgovini te družbe.

22 Predložitveno sodišče se za preučitev zahteve osebe TB v okviru spora o glavni stvari sprašuje o razlagi člena 8(1) Direktive 2004/48, zlasti glede vprašanja, ali mora zadevna oseba v okviru postopka z zahtevo za informacije, začetega na podlagi te določbe, dejstvo, da je imetnica pravic intelektualne lastnine, na katere se sklicuje v utemeljitev svojega zahtevka, v celoti dokazati ali zgolj „izkazati verjetnost“.

23 V teh okoliščinah je Sąd Okręgowy w Warszawie (regionalno sodišče v Varšavi, Poljska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 8(1) v povezavi s členom 4(1) Direktive [2004/48] razlagati tako, da se nanaša na ukrep za varstvo pravic intelektualne lastnine, ki je na voljo le, če se v tem ali drugem postopku ugotovi, da je zadevna oseba imetnica pravice intelektualne lastnine?

Če je odgovor na [prvo vprašanje] nikalen:

2. Ali je treba člen 8(1) v povezavi s členom 4(1) Direktive [2004/48] razlagati tako, da zadostuje izkaz verjetnosti, da se zadevni ukrep nanaša na obstoječo pravico intelektualne lastnine, in da tega ni treba dokazati, zlasti kadar je zahteva za informacije o izvoru in distribucijskih mrežah zadevnega blaga ali storitev predložena pred uveljavljanjem odškodninskih zahtevkov zaradi kršitev pravice intelektualne lastnine?“

**Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe**

24 Avstrijska vlada izpodbija dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, ker naj razlaga člena 8 Direktive 2004/48 ne bi bila potrebna za rešitev spora o glavni stvari.

25 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim elemente razlage prava Unije, ki jih ta potrebujejo za rešitev sporov, o katerih odločajo (sodbi z dne 20. junija 2013, Impacto Azul, C-186/12, EU:C:2013:412, točka 26 in navedena sodna praksa, in z dne 1. avgusta 2022, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, točka 47 in navedena sodna praksa).

26 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v okviru tega postopka samo nacionalno sodišče, ki odloča o sporu o glavni stvari in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ki bo izdana, pristojno, da glede na posebnosti vsake zadeve presodi potrebo po predhodni odločbi, da bi lahko izdalo sodbo, in upoštevnost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Zato je Sodišče, kadar se predložena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije, načeloma dolžno odločiti. Iz tega sledi, da za vprašanja, ki se nanašajo na pravo Unije, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko torej predlog nacionalnega sodišča zavrne samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na postavljena vprašanja podalo koristne odgovore (sodba z dne 3. junija 2021, BalevBio, C-76/20, EU:C:2021:441, točka 46 in navedena sodna praksa).

27 Iz ustaljene sodne prakse tudi izhaja, da nujnost razlage prava Unije, ki je koristna za nacionalno sodišče, od tega sodišča zahteva, da opredeli dejanski in pravni okvir, v katerega se umeščajo vprašanja, ki jih postavlja, ali vsaj razloži dejanske okoliščine, na katerih ta vprašanja temeljijo. V predložitveni odločbi morajo biti poleg tega navedeni natančni razlogi, zaradi katerih se je nacionalno sodišče spraševalo o razlagi prava Unije in zaradi katerih je menilo, da je treba Sodišču predložiti vprašanje za predhodno odločanje (sodba z dne 1. avgusta 2022, Roma Multiservizi in Rekeep, C-332/20, EU:C:2022:610, točka 43 in navedena sodna praksa).

28 V obravnavanem primeru predložitveno sodišče dovolj jasno navaja pravni in dejanski okvir ter razloge, zaradi katerih se sprašuje o razlagi nekaterih določb, za katere meni, da so potrebne za to, da lahko izda odločbo. Zlasti ni očitno, da zahtevana razlaga nima nobene zveze s sporom o glavni stvari ali da je predstavljeni problem hipotetičen.

29 Iz tega sledi, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

## Vprašanji za predhodno odločanje

30 Predložitveno sodišče z vprašanjema za predhodno odločanje, ki ju je treba preučiti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 8(1) Direktive 2004/48 razlagati tako, da mora tožeča stranka v okviru postopka v zvezi s kršitvijo pravice intelektualne lastnine za namene zahteve za informacije na podlagi tega člena 8 dokazati, da je imetnica zadevne pravice intelektualne lastnine, ali pa zadostuje izkaz verjetnosti, da je imetnica te pravice intelektualne lastnine, zlasti kadar je zahteva za informacije predložena pred vložitvijo odškodninske tožbe zaradi kršitve navedene pravice intelektualne lastnine.

31 S to direktivo se je zakonodajalec Unije odločil za zagotovitev visoke ravni varstva intelektualne lastnine na notranjem trgu (sodba z dne 18. decembra 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, točka 38) in za minimalno harmonizacijo glede uveljavljanja pravic intelektualne lastnine na splošno (sodba z dne 9. julija 2020, Constantin Film Verleih, C-264/19, EU:C:2020:542, točka 36).

32 Opozoriti je treba, da člen 8(1)(a) navedene direktive določa, da države članice zagotovijo, da lahko v okviru postopkov v zvezi s kršitvijo pravice intelektualne lastnine ter na podlagi utemeljene in sorazmerne zahteve vlagatelja pristojni sodni organi odredijo, da informacije o izvoru in distribucijskih mrežah blaga ali storitev, ki kršijo pravico intelektualne lastnine, priskrbi kršitelj ali katera koli druga oseba, za katero se ugotovi, da poseduje – v komercialnem obsegu – blago, ki je predmet kršitve.

33 Tako je treba v zvezi z besedilom te določbe ugotoviti, da ta sama po sebi ne določa obveznosti tožeče stranke, da dokaže, da je imetnica zadevne pravice intelektualne lastnine.

34 V skladu s členom 4 Direktive 2004/48 morajo osebe, ki imajo pravico zahtevati uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz poglavja II te direktive, spadati v eno od štirih kategorij oseb ali organov, naštetih v točkah od (a) do (d) tega člena. Te kategorije vključujejo, prvič, imetnike pravic intelektualne lastnine v skladu z določbami veljavnega prava, drugič, vse druge osebe, pooblaščene za uporabo navedenih pravic, zlasti pridobitelje licenc, če je to dovoljeno in v skladu z določbami veljavnega prava, tretjič, organe za kolektivno upravljanje pravic intelektualne lastnine, ki se jim praviloma priznava, da imajo pravico zastopati imetnike pravic intelektualne lastnine, če je to dovoljeno in v skladu z določbami veljavnega prava, in četrtič, poklicna telesa, ki se jim praviloma priznava, da imajo pravico zastopati imetnike pravic intelektualne lastnine, če je to dovoljeno in v skladu z določbami veljavnega prava.

35 Ker se člen 4(a) te direktive nanaša na „imetnike pravic intelektualne lastnine“, bi bilo to določbo mogoče razumeti tako, da mora v okviru uporabe člena 8 navedene direktive tožeča stranka dokazati, da je dejansko imetnica pravice intelektualne lastnine.

36 Vendar je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi njen kontekst in cilje, ki se uresničujejo z ureditvijo, katere del je (sodba z dne 22. decembra 2022, Quadrant Amroq Beverages, C-332/21, EU:C:2022:1031, točka 42).

37 Zato je treba za razlago člena 8(1) Direktive 2004/48 preučiti kontekst, v katerega je umeščena ta določba, in cilje, ki se uresničujejo s to direktivo.

38 V zvezi z dokaznim standardom, ki se zahteva za uporabo „ukrepov, postopkov in pravnih sredstev“ iz poglavja II Direktive 2004/48, zlasti iz člena 6 te direktive, izhaja, da mora vlagatelj za vložitev zahteve za predložitev dokazov s strani nasprotne stranke predložiti „razumno dosegljive dokaze, ki zadoščajo za podporo [njegovim] zahtevkom [trditvam]“. Člen 7 navedene direktive zahteva, da za vložitev zahteve za začasne ukrepe za zavarovanje dokazov vlagatelj predloži „razumno dosegljive dokaze v podporo svojim trditvam, da je bila kršena nje[gova] pravica intelektualne lastnine“. Nazadnje, člen 9 te direktive, ki se nanaša na začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja, v odstavku 3 določa, da imajo sodni organi pravico od vlagatelja zahtevati, da priskrbi „razumno dosegljive dokaze, da bi se lahko v zadostni meri prepričali, ali je vlagatelj imetnik pravice in je bila vlagateljeva pravica kršena“.

39 Iz uvodnih izjav 10 in 13 te direktive je razvidno, da je cilj te direktive približevanje zakonodajnih sistemov držav članic, da bi se zagotovila visoka, enakovredna in homogena raven varstva intelektualne lastnine. Določbe te direktive so namenjene urejanju tistih vidikov pravic intelektualne lastnine, ki se na eni strani nanašajo na uveljavljanje teh pravic, na drugi strani pa na kršitve teh pravic, tako da se določijo učinkovita pravna sredstva za preprečevanje, odpravo ali popravo kakršnih koli kršitev obstoječih pravic intelektualne lastnine (sodba z dne 18. decembra 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, točki 38 in 40).

40 V zvezi s tem je treba poudariti, da je postopek z zahtevo za informacije, določen v členu 8(1) Direktive 2004/48 v korist imetnika pravic intelektualne lastnine, samostojen postopek (glej v tem smislu sodbo z dne 17. junija 2021, M. I. C. M., C-597/19, EU:C:2021:492, točki 81 in 82).

41 Iz sodne prakse Sodišča je prav tako razvidno, da je za zagotovitev visokega varstva intelektualne lastnine treba zavrniti razlago, da se pravica do informacij, določena v členu 8(1) Direktive 2004/48, prizna samo v okviru postopka za ugotavljanje kršitve pravice intelektualne lastnine, ker bi obstajala nevarnost, da take ravni varstva ne bi bilo mogoče zagotoviti, če te pravice do informacij ne bi bilo mogoče uresničevati tudi v okviru ločenega postopka, začetega po pravnomočno končanem postopku, v katerem je bila ugotovljena kršitev pravice intelektualne lastnine (sodba z dne 18. januarja 2017, NEW WAVE CZ, C-427/15, EU:C:2017:18, točka 24).

42 Sodišče je pojasnilo, da je treba enako razlogovanje uporabiti v zvezi z neodvisnim postopkom, ki poteka pred odškodninsko tožbo in v katerem tožeča stranka v skladu s členom 8(1)(c) Direktive 2004/48 zahteva informacije, ki ji omogočajo prav to, da bo lahko zoper domnevne kršitelje učinkovito vložila tožbo (sodba z dne 17. junija 2021, M. I. C. M., C-597/19, EU:C:2021:492, točka 82).

43 Poleg tega je Sodišče presodilo, da se s pravico do informacij, določeno v členu 8(1) Direktive 2004/48, konkretizira temeljna pravica do učinkovitega pravnega sredstva, ki je zagotovljena v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, in da se s tem zagotavlja učinkovito uresničevanje temeljne lastninske pravice, katere del je pravica do intelektualne lastnine, varovana z njenim členom 17(2). Tako ta pravica do informacij imetniku pravice intelektualne lastnine

omogoča, da za varstvo te pravice intelektualne lastnine ugotovi, kdo jo krši, in da sprejme potrebne ukrepe, kot je vložitev zahteve za začasne ukrepe, določene v členu 9(1) in (2) te direktive, ali odškodninskega zahtevka, določenega v členu 13 navedene direktive (glej v tem smislu sodbo z dne 17. junija 2021, M. I. C. M., C-597/19, EU:C:2021:492, točka 83). Imetnik navedene pravice intelektualne lastnine namreč – ne da bi v celoti poznal obseg kršitve svoje pravice intelektualne lastnine – ne bi mogel natančno oceniti odškodnine, do katere bi bil upravičen zaradi te kršitve.

44 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 41 sklepnih predlogov, iz vse te sodne prakse jasno izhaja, da je treba funkcijo zahteve za informacije na podlagi člena 8 Direktive 2004/48 razlikovati od funkcije tožbe, katere namen je doseči ugotovitev kršitve pravice intelektualne lastnine.

45 Namen zahteve za informacije iz člena 8 Direktive 2004/48 je drugačen od namena tožbe za ugotovitev kršitve pravice intelektualne lastnine. Če bi za to zahtevo veljal enak dokazni standard kot za tožbo za ugotovitev kršitve pravice intelektualne lastnine, bi samostojni postopek, uveden s tem členom 8, ki je posebnost prava Unije, izgubil velik del svoje praktične uporabnosti.

46 Poleg tega je treba pri določitvi, ali so dokazi, predloženi v okviru postopka z zahtevo za informacije, določenega v členu 8 te direktive, zadostni, upoštevati naravo uveljavljane pravice intelektualne lastnine in morebitne posebne formalnosti, s katerimi je pogojeno imetništvo te pravice.

47 To izhaja tudi iz uvodne izjave 17 navedene direktive, v kateri je navedeno, da je treba tako predvidene ukrepe, postopke in pravna sredstva v vsakem posameznem primeru določiti na tak način, da se upoštevajo posebne značilnosti tega primera, vključno s posebnimi značilnostmi vsake pravice intelektualne lastnine, in če je to primerno, namerni ali nenamerni značaj kršitve.

48 V obravnavanem primeru predložitveno sodišče navaja, da postopek v glavni stvari poteka glede avtorske pravice, na katero se sklicuje oseba TB.

49 V zvezi s tem je v uvodni izjavi 19 Direktive 2004/48 poleg tega poudarjeno, da „avtorska pravica obstaja na ustvarjenem delu in ne potrebuje formalne registracije“.

50 Glede avtorske pravice iz sodne prakse Sodišča, ki se nanaša na Direktivo 2001/29, izhaja, da je pojem „delo“ sestavljen iz dveh elementov. Na eni strani ta pojem zahteva, da gre za izvirni predmet, ki je avtorjeva lastna intelektualna stvaritev, na drugi strani pa zahteva izraz te stvaritve. Kar zadeva prvi element, je za to, da se predmet lahko šteje za izviren, hkrati nujno in zadostno, da ta odraža osebnost njegovega avtorja ter njegove svobodne in ustvarjalne izbire. Kar zadeva drugi element, pojem „delo“ iz Direktive 2001/29 nujno pomeni, da mora obstajati predmet, ki ga je mogoče dovolj natančno in objektivno opredeliti (glej v tem smislu sodbo z dne 11. junija 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, točke od 22 do 25).

51 Predložitveno sodišče bo moralo preučiti, ali je oseba TB predložila zadostne dokaze, ki dokazujejo, da je imetnica zadevne pravice intelektualne lastnine.

52 V istem smislu člen 3(1) Direktive 2004/48 določa, da so ukrepi, postopki in pravna sredstva iz poglavja II te direktive med drugim pošteni in pravični ter niso po nepotrebnem dragi. Poleg tega so v skladu s členom 3(2) te direktive ti ukrepi, postopki in pravna sredstva dejanski, sorazmerni in odvračilni ter se uporabljajo na tak način, da zagotavljajo zaščito pred zlorabo. Ta člen 3 tako

državam članicam in navsezadnje nacionalnim sodiščem nalaga, da zagotovijo jamstva, da se med drugim zahteva za informacije iz člena 8 Direktive ne uporablja na način, ki pomeni zlorabo (sodba z dne 28. aprila 2022, Phoenix Contact, C-44/21, EU:C:2022:309, točka 43).

53 Zato bo moralo predložitveno sodišče presoditi utemeljenost in sorazmernost zahteve za informacije, ki mu je bila predložena, ter preveriti, da tožeča stranka v postopku v glavni stvari te zahteve ni zlorabila. Za to bo moralo to sodišče ustrezno upoštevati vse objektivne okoliščine zadeve iz postopka v glavni stvari (glej v tem smislu sodbo z dne 12. septembra 2019, Bayer Pharma, C-688/17, EU:C:2019:722, točka 70).

54 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 48 sklepnih predlogov, bi moralo predložitveno sodišče, če bi ugotovilo obstoj zlorabe pravice, pravico do informacij, ki jo določa člen 8 Direktive 2004/48, zavrniti.

55 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 8(1) Direktive 2004/48 razlagati tako, da mora tožeča stranka v okviru postopka v zvezi s kršitvijo pravice intelektualne lastnine za namene zahteve za informacije na podlagi tega člena 8 predložiti vse razumno dosegljive dokaze, ki sodišču, ki odloča o tej zahtevi, omogočajo, da se v zadostni meri prepriča, da je imetnica te pravice, in sicer tako, da predloži ustrezne dokaze glede na naravo navedene pravice in morebitne posebne veljavne formalnosti.

## Stroški

56 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

**Člen 8(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine**

**je treba razlagati tako, da**

**mora tožeča stranka v okviru postopka v zvezi s kršitvijo pravice intelektualne lastnine za namene zahteve za informacije na podlagi tega člena 8 predložiti vse razumno dosegljive dokaze, ki sodišču, ki odloča o tej zahtevi, omogočajo, da se v zadostni meri prepriča, da je imetnica te pravice, in sicer tako, da predloži ustrezne dokaze glede na naravo navedene pravice in morebitne posebne veljavne formalnosti.**

Podpisi